

SÄÄNNÖT

2026

Sisällys

1 § Eläkekassan nimi ja kotipaikka.....	4
2 § Eläkekassan tarkoitus.....	4
3 § Eläkekassan toimintapiiri.....	5
Vakuutetut.....	5
4 § A-osaston vakuutetuksi tuleminen.....	5
5 § A-osaston vakuutettuna olemisen lakkaaminen.....	6
6 § A-osaston vakuutetun jatkovakuutusaika.....	8
7 § B-osaston vakuutetuksi tuleminen ja vakuutettuna olemisen lakkaaminen.....	8
8 § Eläkekassan vähimmäiskoko	8
OSAKKUUS.....	9
9 § Osakkuuden alkaminen	9
10 § Osakkuuden lakkaaminen	9
VAKUUTUSMAKSUT.....	11
11 § A-osaston vakuutusmaksut	11
12 § A-osaston vakuutusmaksujen perusteena oleva työansio	11
13 § A-osaston vakuutusmaksujen palauttaminen	12
14 § B-osaston vakuutusmaksut.....	12
15 § Vakuutusmaksujen periminen.....	13
16 § Vakuutusmaksujen viivästyminen	14
A-OSASTON ETUUDET.....	14
31.12.2016 mennessä vakuutetuksi tulleet.....	14
17 § Vanhuuseläke	14
18 § Vanhuuseläkkeen määrä	16
19 § Työkyvyttömyyseläke.....	17
20 § Työkyvyttömyyseläkkeen määrä	18
21 § Perhe-eläke.....	18
22 § Perhe-eläkkeen määrä	20
23 § Leskeneläkkeen vähentäminen	21
24 § Eläkkeiden yhteensovittaminen	21
25 § Hautausavustus.....	23
1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleet	24
26 § Vanhuuseläke	24
27 § Työkyvyttömyyseläke.....	25
28 § Perhe-eläke ja edunsaajat.....	26

29 § Perhe-eläkkeen määrä	28
30 § Eläkkeiden yhteensovittaminen	28
31 § Hautausavustus.....	30
A-osaston kaikille vakuutetuille yhteiset määräykset	31
32 § Vapaakirja	31
33 § Eläkkeen perusteena oleva palkka	33
34 § Eläkkeen myöntäminen kertamaksua vastaan.....	34
35 § Sairausraha	34
36 § A-osaston etuuksien hakeminen, maksaminen ja oikeusturva.....	35
37 § Indeksisidonnaisuus	36
B-OSASTON ETUUDET	36
38 § Eläkkeet ja muut etuudet.....	37
A- JA B-OSASTOILLE YHTEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	37
39 § Takuupääoma ja rahastot	37
40 § Varojen sijoittaminen ja lainanotto	37
41 § Toimitusjohtaja	38
42 § Hallitus	38
43 § Hallituksen kokoukset.....	39
44 § Hallintoneuvosto	39
45 § Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja kokoukset	40
46 § Hallintoneuvoston tehtävät	41
47 § Kassankokous.....	41
48 § Kokouskutsu ja muut tiedonannot.....	42
49 § Varsinainen kassankokous	42
50 § Eläkekassan nimenkirjoitusoikeus	43
51 § Tilintarkastajat	44
52 § Lainmuutosten huomioon ottaminen	44
53 § Eläkekassan A-osaston tiedonantösäännökset	44
54 § Erinäisiä määräyksiä	46
55 § Välimiesmenettely	46
56 § Eläkekassan purkaminen.....	47

1 § Eläkekassan nimi ja kotipaikka

- 1 Eläkekassan nimi on Valion Eläkekassa ja sen kotipaikka on Helsinki.

2 § Eläkekassan tarkoitus

- 1 Eläkekassassa on kaksi osastoa, joita nimitetään A-osastoksi ja B-osastoksi.
- 2 A-osaston tarkoituksena on näissä säännöissä tarkemmin määriteltyjen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden sekä sairausrahan ja hautausavustuksen myöntäminen.
- 3 B-osaston tarkoituksena on työntekijän eläkelaissa (395/2006) (jäljempänä TyEL) ja työntekijän eläkelain voimaanpanolaissa (396/2006) (jäljempänä TyELVPL) säädettyjen eläkkeiden ja etuuksien myöntäminen.
- 4 A-osasto harjoittaa lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) (jäljempänä LESKL) mukaista toimintaa. Toimintaan sovelletaan myös eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanosta annettua lakia (951/2021).
- 5 B-osasto harjoittaa eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (946/2021) (jäljempänä ESKL) mukaista toimintaa. Toimintaan sovelletaan myös eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanosta annettua lakia (951/2021).

3 § Eläkekassan toimintapiiri

- 1 Eläkekassan toimintapiirin muodostavat seuraavat yhteisöt:
 - Valio Oy,
 - Valio Oy:n hankintaosuuskunta, jolla on sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys Valio Oy:öön, että vakuutuskassatoiminnan harjoittaminen niiden kesken on perusteltua,
 - Osuustoimintakeskus Pellervo ry ja
 - edellä mainittujen yhteisöjen omistamat tai muutoin niiden toimintaan läheisesti liittyvät yhteisöt ja
 - Valio Oy:n kanssa liikesuhteessa olevan osuuskunnan jäsenenä olevat maitotilat.
- 2 Edellä 1 momentissa tarkoitetusta yhteisöstä, joka hoitaa työntekijöidensä tai luottamushenkilöidensä eläketurvan eläkekassassa, käytetään jäljempänä näissä säännöissä nimitystä osakas. Eläkekassan osakkaat luetellaan osakasluettelossa.

Vakuutetut

3 a § Eläkekassan vakuutetut

Eläkekassassa ovat vakuutettuna 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun osakaaseen työsuhteessa olevat tai niiden luottamustoimia hoitavat henkilöt.

4 § A-osaston vakuutetuksi tuleminen

- 1 A-osaston vakuutetuksi voi tulla hallituksen hyväksynnällä jokainen osakaaseen työsuhteessa oleva johto-, toimisto- tai kaupalliseen taikka tekniseen henkilöstöön kuuluva täysin työkykyinen henkilö, jonka osakas on hänen suostumuksellaan ilmoittanut A-osaston vakuutetuksi.
- 2 Jos henkilö on ensimmäisen kerran vakuutetuksi tullessaan täyttänyt 38 vuotta, maksetaan eläkekassalle yli-ikäisyydestä lisävakuutusmaksu Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan.

- 3 Kun henkilö 5 §:n 5 tai 7 momentin tapauksessa tulee uudelleen vakuutetuksi ja vakuutusaikaa kertyisi yleiseen eläkeikään mennessä yhteensä alle 25 vuotta, on maksettava laskuperusteiden mukainen lisävakuutusmaksu.
- 4 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulevat maksavat tulohetkellä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun lisävakuutusmaksun silloin, kun vakuutusaikaa kertyisi 26 §:n 1 momentin mukaiseen eläkeikään alle 25 vuotta.
- 5 Vakuutetun oikeudet ja velvollisuudet alkavat hallituksen hyväksymispäätöstä seuraavan kalenterikuukauden alusta tai muusta hallituksen hyväksymästä ajankohdasta lukien.
- 6 Eläkekassan säännöissä tarkoitettuihin A-osaston vakuutettuihin eivät kuulu 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneet henkilöt.

5 § A-osaston vakuutettuna olemisen lakkaaminen

- 1 Vakuutettu lakkaa kuulumasta A-osastoon, kun
 1. hänen työsuhteensa osakkaaseen on päättynyt, ellei hän samalla siirry toisen osakkaan palvelukseen,
 2. osakkaan, jonka palveluksessa hän on, osakkuus eläkekassassa on lakannut,
 3. hän on siirtynyt näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle,
 4. hän on eronnut tai erotettu A-osastosta,
 5. työsopimuslain mukaisen työsuhteen voimassa ollessa palkanmaksu on ollut keskeytettynä yli vuoden ajan.
- 2 Vakuutettu voi erota A-osastosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti eläkekassalle. Vakuutettu voidaan erottaa A-osastosta, jos hän on vilpillisesti ilmoittanut väärin tai törkeällä huolimattomuudella jättänyt ilmoittamatta jonkin seikan, jolla on merkitystä vakuutettuna olemisen tai etuuden saantioikeuden edellytyksiä arvioitaessa taikka jos vakuutetun osalta on lainminlyöty suorittaa vakuutetun tai osakkaan vakuutusmaksut määrääjassa.

- 3 Jatkovakuutettu voidaan erottaa A-osastosta, mikäli hän tultuaan jatkovakuutetuksi menee jonkun sellaisen yrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palvelukseen, joka kilpailee eläkekassan osakkaiden kanssa näiden kauppa- tai yhdistysrekisteriin merkityillä toimialoilla tai harjoittaa vastaavanlaista toimintaa yksityisyrittäjänä tai hän muutoin haittaa toiminnallaan osakkaiden toimintaa.
- 4 Erottamispäätös on tehtävä yhden vuoden kuluessa siitä, kun erottamisperuste on tullut eläkekassan tietoon.
- 5 Jos henkilö, joka on 1 momentin 1 tai 5 kohdan perusteella joutunut eroamaan A-osastosta eikä eroamisesta ole kulunut enempää kuin kolme vuotta, palaa takaisin A-osaston osakkaan palvelukseen, hänet voidaan hyväksyä 4 §:n 1 momentissa mainituin edellytyksin takaisin A-osaston vakuutetuksi, jos hän palauttaa erotessaan saamansa vakuutusmaksut ilman korkoa. Palaaminen vakuutetuksi ei kuitenkaan ole mahdollista, jos hänen eläkeikänsä on vähemmän kuin neljä vuotta. Vakuutetuksi palaamisen yhteydessä hänen vakuutusaikaansa lisätään hänen aiempi vakuutusai-
kansa.
- 6 Henkilö voi säilyä A-osaston vakuutettuna hallituksen päätöksellä, jos hän siirtyy yritysten, valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen välisten yhteistyösopimusten nojalla muun yrityksen tai organisaation palvelukseen enintään kolmeksi vuodeksi siten, että työsopimuslain mukainen työsuhde osakkaaseen ei katkea. Toiseen ETA-valtioon siirtyvän henkilön vakuutettuna olemisen säilymiseen sovelletaan kuitenkin työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain (214/2018) 15 §:ää.
- 7 Hallitus voi erityisen painavista syistä hyväksyä henkilön takaisin vakuutetuksi, vaikka eroamisesta on kulunut enemmän kuin kolme vuotta.
- 8 Mikäli vakuutetun työsuhde päättyy siitä syystä, että hän siirtyy toiseen ETA-valtioon työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain tarkoittamalla tavalla, lähtevän työntekijän on ilmoitettava siitä eläkekassalle. Ilmoitus on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa siitä ajankohdasta, kun työsuhde, jonka nojalla lähtevä työntekijä on ollut eläkekassassa vakuutettuna, on päättynyt.

6 § A-osaston vakuutetun jatkovakuutusaika

- 1 Jos henkilö lakkaa kuulumasta eläkekassaan, hallitus voi hänen hakemuksestaan myöntää hänelle oikeuden välittömästi jatkaa A-osaston vakuutettuna määrääjäksi tai toistaiseksi. Jatkovakuutettu maksaa jatkovakuutusajalta täydet vakuutusmaksut sen 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun työansion perusteella, mikä hänellä oli eläkekassasta erotessaan.
- 2 Työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeen luovutuksessa vakuutettu jatkovakuutetaan ja hän ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden eläkkeeseen tai muuhun etuuteen näiden sääntöjen perusteella. Mikäli henkilö jatkovakuutetaan liikkeen luovutuksen johdosta, vakuutusmaksut määräytyvät 12 §:n 1 momentin mukaisesti.

7 § B-osaston vakuutetuksi tuleminen ja vakuutettuna olemisen lakkaaminen

- 1 B-osaston vakuutettuna on jokainen osakkaaseen työsuhteessa oleva työntekijä, jolle osakas on TyEL:n perusteella velvollinen järjestämään eläketurvan, sekä luottamustehtävää hoitava henkilö, joka täyttää TyEL 8 §:ssä mainitut edellytykset.
- 2 B-osaston vakuutettu lakkaa kuulumasta eläkekassaan, kun
 1. hänen työsuhteensa osakkaaseen on päättynyt, ellei hän samalla siirry toisen osakkaan palvelukseen,
 2. osakkaan, jonka palveluksessa hän on, osakkuus eläkekassassa on lakannut,
 3. hän on täyttänyt TyEL 4 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisen iän,
 4. luottamustehtävää hoitava henkilö ei enää täytä TyEL 8 §:ssä mainittuja edellytyksiä.

8 § Eläkekassan vähimmäiskoko

- 1 Eläkekassassa tulee olla vähintään 150 vakuutettua.

OSAKKUUS

9 § Osakkuuden alkaminen

- 1 Eläkekassan osakkaaksi voidaan hakemuksesta hyväksyä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhteisö.
- 2 Osakkuudesta johtuvat velvollisuudet ja oikeudet alkavat hallituksen hyväksymistä seuraavan kalenterikuukauden alusta tai muusta hallituksen hyväksymästä ajankohdasta. Voidakseen ylläpitää vakuutusta A-osastossa osakkaan on hoidettava TyEL-vakuutuksensa B-osastossa.
- 3 Eläkekassaan liittyvä osakas on TyEL-toiminnan osalta velvollinen täydentämään eläkekassan B-osaston vastuunsiirron, eläkesäätiön vakuutustoiminnan tai työeläkevakuutusyhtiön työnantajakohtaisen vakuutuskannan vastaanottamisen yhteydessä siirrettävää vakavaraisuuspääomaa siten, että määrä vastaa ESKL 12 luvun 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrää.

10 § Osakkuuden lakkaaminen

- 1 Osakkuus lakkaa, kun osakas
 1. on lopettanut toimintansa,
 2. ei ole enää 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhteisö,
 3. on eronnut tai tullut erotetuksi eläkekassasta.
- 2 Osakkaalla on oikeus erota eläkekassasta maalis-, kesä-, syys- tai joulukuun viimeisenä päivänä, jolloin vakuutus lakkaa samasta ajankohdasta. Osakkaan on ilmoitettava eroamisesta kirjallisesti eläkekassalle viimeistään kolme kuukautta ennen eroamispäivää. Eläkekassasta eroaminen ei ole kuitenkaan mahdollista ennen kuin vähintään vuosi on kulunut osakkaan liittymisestä eläkekassaan. Jos osakas on edelleen vakuuttamisvelvollinen, sen on samalla selvitettävä, että se on järjestänyt työntekijöilleen muulla tavoin TyEL:n mukaisen eläketurvan siitä lukien, kun vakuutus päättyy.

- 3 Osakas voidaan erottaa eläkekassasta, jos osakas on vilpillisesti tai muuten tahallaan taikka törkeällä huolimattomuudella ilmoittanut väärin tai jättänyt ilmoittamatta jonkin seikan, jolla on merkitystä osakkaaksi pääsemistä tai etuuteen oikeuttavaa tapahtumaa arvioitaessa tai vakuutusmaksua määrättäessä taikka laiminlyönyt vakuutusmaksun tai vakuutetulta perittävän vakuutetun maksun, niiden ennakon, lainanlyhennyksen ja koron, vuokran tai muun erääntyneen saatavan maksamisen määräajassa taikka on muutoin jättänyt noudattamatta eläkekassan sääntöjä. Erottamispäätös on tehtävä viimeistään yhden vuoden kuluessa siitä, kun erotamisperuste on tullut eläkekassan tietoon.
- 4 Valio Oy:n hankintaosuuskunta, jolla ei enää voida katsoa olevan sellaista taloudellista tai toiminnallista yhteyttä Valio Oy:öön, että eläkekassatoiminnan harjoittaminen niiden kesken on perusteltua, todetaan eronneeksi eläkekassan osakkuudesta. Eläkekassan hallituksen on, yhteyden päättymisestä tiedon saatuaan, ilmoitettava tällaiselle osuuskunnalle osakkuuden päättymispäivä, jonka on oltava vähintään kolmen kuukauden päässä ilmoituksesta.
- 5 Samoin menetellään, mikäli eläkekassan muun osakkaan toiminta on muuttunut sellaiseksi, ettei se täytä enää 3 §:n 1 momentin mukaisia edellytyksiä.
- 6 Osakas on velvollinen suorittamaan eläkekassalle kaikki näiden sääntöjen mukaiset maksut, joiden peruste on syntynyt ennen osakkuuden päättymisajankohtaa.
- 7 Sen lisäksi osakas on velvollinen erotessaan tai tullessaan erotetuksi eläkekassasta täydentämään TyEL-toimintaa harjoittavasta B-osastosta siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrää ESKL 12 luvun 11 §:n 2 momentin mukaisesti.

VAKUUTUSMAKSUT

11 § A-osaston vakuutusmaksut

- 1 A-osaston vakuutusmaksu muodostuu vakuutetun maksusta, osakkaan vakuutusmaksusta sekä 4 §:n 2–4 momentin mukaisesta lisävakuutusmaksusta.
- 2 Vakuutettu maksaa vakuutetun maksua työansioistaan. Hallitus päättää maksun suuruuden. Maksu on enintään 2 prosenttia.
- 3 Osakkaat maksavat eläkekassalle maksamiensa A-osaston palkkojen suhteessa ja Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaisesti vakuutusmaksuna vuosittain vähintään määrän, joka vakuutettujen maksujen ja muiden tuottojen lisäksi tarvitaan A-osaston etuuksien, muiden vakuutussuoritusten ja eläkekassan kulujen kattamiseen sekä laskuperusteiden mukaiseen siirtoon vastuuvelkaan.
- 4 Vakuutetun maksujen ja osakkaan vakuutusmaksujen periminen lakkaa, kun vakuutettu jää eläkkeelle tai kun vakuutusaika päättyy, mutta kuitenkin viimeistään silloin kun 18 tai 26 §:n mukainen vanhuuseläke on karttunut 66 prosenttiin. Vakuutettu voi lopettaa maksujensa maksamisen eroamalla A-osastosta.
- 5 Mikäli B-osastolle muodostunutta ylitettä siirretään A-osastolle, se käytetään ensisijaisesti vastuuvelan kattamiseen ja toissijaisesti sillä alennetaan A-osaston osakkailta perittävää vakuutusmaksua niiden kyseisenä vuonna maksamien A-osaston palkkojen suhteessa.

12 § A-osaston vakuutusmaksujen perusteena oleva työansio

- 1 Vakuutetun ja 6 §:n 2 momentin mukaisen jatkovakuutetun maksu ja osakkaan vakuutusmaksu määräytyvät vakuutetun kunakin kalenterivuonna saaman TyEL:n säännöksiin perustuvan työansion mukaan.
- 2 Perittäessä vakuutusmaksuja 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulta jatkovakuutetulta tai vakuutetun maksuja 5 §:n 6 momentissa tarkoitettulta vakuutetulta, työansiona pidetään viimeisestä osakkaan palveluksessa vakuutetusta työsuhteesta saatua, 31.12.2004 voimassa olleen työntekijäin eläkelain (jäljempänä TEL) mukaan määriteltä, eläkepalkkaa. Tämä eläkepalkka tarkistetaan TyEL 96 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella.

13 § A-osaston vakuutusmaksujen palauttaminen

- 1 Vakuutusajan päättyessä vakuutetulle maksetaan hänen maksamansa vakuutetun maksut takaisin ilman korkoa, paitsi jos hän siirtyy eläkkeelle tai jos hän valitsee 17 §:n 4 tai 5 momentissa tarkoitettun osavanhuuseläkkeen tai 32 §:n mukaisen vapaakirjan. Vakuutusajan päättyessä 5 §:n 8 momentissa mainitusta syystä, vakuutetun maksut maksetaan takaisin vain, jos oikeutta vapaakirjaan ei vielä ole syntynyt.
- 2 Kuitenkin, jos eroavalla vakuutetulla saattaisi 5 §:n 5 momentin nojalla olla oikeus palata A-osaston vakuutetuksi, palautetaan vakuutetun maksut hänen niin halutessaan vasta sitten kun on ratkennut, että hänellä ei ole oikeutta palata eläkekassaan mainitun momentin perusteella. Palautukselle ei lasketa korkoa.
- 3 Mikäli edellä 1 momentissa tarkoitettun osavanhuuseläkkeen valinnut kuolee ennen eläkkeen alkamista, vakuutetun maksut palautetaan kuolinpesälle.
- 4 Työnantajan maksamat vakuutusmaksut jäävät eläkekassan hyväksi.

14 § B-osaston vakuutusmaksut

- 1 B-osaston vakuutusmaksu muodostuu työntekijän työeläkevakuutusmaksusta ja osakkaan työeläkevakuutusmaksusta.
- 2 Työntekijän työeläkevakuutusmaksu määräytyy TyEL:n säännösten mukaisesti.

- 3 Osakkaat maksavat eläkekassalle maksamiensa B-osaston palkkojen suhteessa ja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti vakuutusmaksuina vuosittain määrän, joka eläkekassan muiden tuottojen lisäksi tarvitaan B-osaston eläkkeiden maksamiseen, laskuperusteiden edellyttämään siirtoon vastuovelkaan sekä eläkekassan muiden kulujen kattamiseen.
- 4 Mikäli A-osastolle muodostunutta ylikatetta siirretään B-osastolle, se käytetään ensisijaisesti vakavaraisuuspääoman kartuttamiseen ja toissijaisesti sillä alennetaan B-osaston osakkailta perittävää työeläkevakuutusmaksua niiden kyseisenä vuonna maksamien B-osaston palkkojen suhteessa.
- 5 Vastuu maksukyvyttömän osakkaan vakavaraisuuspääomaa koskevista velvoitteista jakaantuu muille osakkaille niiden kyseisenä vuonna maksamien B-osaston palkkojen suhteessa.
- 6 Asetettaessa eläkekassa lakisääteiseen selvitystilaan tai konkurssiin osakkaiden maksu vakavaraisuuspääoman täydentämiseksi sekä vastuu maksukyvyttömän osakkaan vakavaraisuuspääomaa koskevista velvoitteista määräytyvät ESKL 13 luvun 28 §:n ja 14 luvun 7 §:n mukaan.

15 § Vakuutusmaksujen periminen

- 1 Osakas pidättää maksamastaan palkasta työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja A-osaston vakuutetun maksun.
- 2 Osakas tilittää pidättämänsä työntekijän työeläkevakuutusmaksut ja A-osaston vakuutettujen maksut sekä maksaa omat vakuutus- ja työeläkevakuutusmaksut eläkekassan määräämällä tavalla.
- 3 Sääntöjen 6 §:n 1 momentin nojalla jatkovakuutetun vakuutusmaksut maksetaan eläkekassan määräämällä tavalla.
- 4 Sääntöjen 6 §:n 2 momentin nojalla jatkovakuutetun vakuutusmaksut maksetaan eläkekassan määräämällä tavalla.

- 5 Erityisten syiden niin vaatiessa vakuutetulle voidaan myöntää lykkäystä maksun suoritukseen, enintään kuitenkin 6 kuukautta.

16 § Vakuutusmaksujen viivästyminen

- 1 Eläkekassalla on oikeus periä 15 §:ssä tarkoitettujen vakuutusmaksujen ennakkoa. Ennakolle laskettavasta korosta määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa laskuperusteissa.
- 2 Jos vakuutusmaksua, joksi katsotaan myös vakuutusmaksun ennakko, ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, maksua korotetaan eräpäivästä maksun suorituspäivään viimeksi mainittua päivää lukuun ottamatta. Viivästyskorko lasketaan TyEL 164 §:n perusteella korkolain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.
- 3 Jos A-osaston vakuutusmaksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, maksumuistutusten ja maksuvaatimuksen jälkeen saatavaa peritään tarvittaessa ulosoton kautta.
- 4 Jos B-osaston vakuutusmaksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, se voidaan TyEL 159 §:n mukaisesti ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

A-OSASTON ETUUDET

31.12.2016 mennessä vakuutetuksi tulleet

17 § Vanhuuseläke

- 1 Oikeus täyteen vanhuuseläkkeeseen on vakuutetulla, joka on täyttänyt joko yleisen eläkeiän tai alennetun eläkeiän. Eläkkeen saaminen edellyttää sen työsuhteen päättymistä, josta vakuutettu hakee eläkettä.

- 2 Yleinen eläkeikä on 63 vuotta.
- 3 Alennettu eläkeikä määräytyy siten, että yleisestä eläkeiästä vähennetään yksi neljäsosa siitä vakuutusajasta, joka ylittää 25 vuotta. Alennetun eläkeiän perusteella vakuutetulla on oikeus saada vanhuuseläke aikaisintaan 60-vuotiaana. Alennettu eläkeikä lasketaan täysien kuukausien tarkkuudella.
- 4 Oikeus osavanhuuseläkkeeseen, joka voi alkaa heti tai vasta eläkeiässä, on osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan palveluksesta eroavalla vakuutetulla, jos hän
 1. on 60 vuotta täyttänyt tai
 2. on 55 vuotta täyttänyt ja ollut A-osaston vakuutettuna vähintään 25 vuotta.
- 5 Sen lisäksi 50 vuotta täyttäneellä ja vähintään 20 vuotta vakuutettuna olleella osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan palveluksesta eroavalla vakuutetulla on oikeus eläkeiässä alkavaan osavanhuuseläkkeeseen.
- 6 Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttä työkyvyttömyyseläkettä vastavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää näiden sääntöjen mukaisen yleisen eläkeiän.
- 7 Vanhuuseläke alkaa eläkeoikeuden saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alusta.
- 8 Oikeus eläkkeeseen on myös sellaisella entisellä vakuutetulla, jonka työsuhde on päättynyt osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan sanottua hänet irti tuotannollisista ja taloudellisista syistä ja jonka vakuutusaika on kestänyt vähintään 20 vuotta ja jolla on oikeus TyEL 12 §:n 3 momentin mukaiseen vanhuuseläkkeeseen sellaisena kuin lainkohta oli voimassa 31.12.2012. Lisäksi edellytetään, että työttömyysajan ansiot eivät ylitä 12.566,70 euroa (vuoden 2004 indeksitasossa). Eläke alkaa samanaikaisesti kuin TyEL-eläke.

18 § Vanhuuseläkkeen määrä

1 Täyden vanhuuseläkkeen määrä on, jos vakuutusaikaa alennettuun eläkeikään mennessä on 25 vuotta tai vähemmän, 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos vakuutusaikaa kertyy yli 25 vuotta, lisätään eläkeprosenttiin puoli prosenttiyksikköä kutakin 25 vuoden yli palveltua vakuutusajan vuotta kohti, korkeintaan kuitenkin kuusi prosenttiyksikköä. Eläkkeelläoloaikaa tai 6 §:n 1 momentin nojalla myönnettyä jatkovakuutusaikaa ei oteta huomioon edellä mainittua vakuutusaikaa laskettaessa.

2 Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi sen määrä on täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen.

3 Osavanhuuseläkkeiden määrät saadaan prosentteina seuraavista kaavoista:

1. heti alkava osavanhuuseläke

$$\frac{t_1 - t_2}{T} \times V \text{ ja}$$

2. eläkeiässä alkava osavanhuuseläke

$$\frac{t_1}{T} \times V, \text{ jolloin}$$

$V =$ se täyden vanhuuseläkkeen määrä, joka vakuutetulle on karttunut vakuutusajan päättymiseen mennessä

$t_1 =$ vakuutusaika täysinä kuukausina, kuitenkin siten, ettei t_1 saa olla suurempi kuin T

$t_2 =$ eläkkeellesiirtymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina

$T =$ vakuutusajan alkamisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina.

- 4 Vanhuuseläke 17 §:n 8 momentin mukaan on 60 % eläkepalkasta.

19 § Työkyvyttömyyseläke

- 1 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on vakuutetulla, jolla on oikeus TyEL:n 35 §:n mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen. Kuitenkin vakuutetulla, joka on täyttänyt 55 vuotta tai ollut A-osaston vakuutettuna vähintään 25 vuotta, on oikeus saada täytenä maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä, jos hänen työkykynsä voidaan sairauden, vian tai vamman johdosta arvioida heikentyneen pysyvästi vähintään 40 prosenttia. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka on ollut eläkekassan vakuutettu välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista.
- 2 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen ensimmäisessä momentissa määritellyin ehdoin on myös sellaisella entisellä vakuutetulla, joka olisi tullut oikeutetuksi 17 §:n 8 momentin mukaiseen vanhuuseläkkeeseen.
- 3 Vakuutetulla ei kuitenkaan ole oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen sellaisen sairauden vuoksi, joka on selvästi ilmennyt ennen vakuutetuksi tuloa taikka sellaisen vian tai vamman vuoksi, joka on saatu ennen sanottua ajankohtaa.
- 4 Jos vakuutetulla on oikeus TyEL:n mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, myönnetään eläke sen alkamisesta lukien. Kuitenkin, jos työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiselle ajalle on myönnetty sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, myönnetään eläke päivärahan maksamisen päättymistä seuraavan kuukauden alusta lukien.
- 5 Jos vakuutetulla ei ole oikeutta sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan, työkyvyttömyyseläke myönnetään sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työkyvyttömyyden alkamista.
- 6 Jos työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiseltä ajalta maksettava työkyvyttömyyseläke on suurempi kuin samalta ajalta maksettavan sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan ja näiden sääntöjen mukaisen sairausrahan

yhteismäärä, työkyvyttömyyseläke myönnetään kuitenkin sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työkyvyttömyyden alkamista.

- 7 Työkyvyttömyyseläke päättyy, jos eläkkeensaajan työkyky palautuu. Jos hän palaa välittömästi töihin ja tulee uudelleen A-osaston vakuutetuksi, hänen vakuutusaikansa palautuu ilman yli-ikäisyysmaksua ja vakuutusajaksi lasketaan hänen aikaisempi vakuutusaikansa sekä työkyvyttömyyseläkeaikansa. Samoin menetellään, jos henkilö palaa osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen välittömästi TyEL 28 §:n mukaisen kuntoutusrahakauden päätyttyä.
- 8 Jos osakas (työnantaja) on maksanut vakuutetulle palkkaa työkyvyttömyyseläkkeen maksamisajalta, työkyvyttömyyseläke maksetaan osakkaalle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua palkkaa.
- 9 Työkyvyttömyyseläkkeen takautuvassa maksamisessa noudatetaan TyEL 43 §:n 2-4 momentin säännöksiä.

20 § Työkyvyttömyyseläkkeen määrä

- 1 Työkyvyttömyyseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Täysi työkyvyttömyyseläke on 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Osatyökyvyttömyyseläke on puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä.
- 2 Jos työkyvyttömyyseläkkeensaajalla taikka hänen aviopuolisollaan on alle 20-vuotias lapsi, jolla eläkkeensaajan jälkeen olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, lisätään eläkkeeseen lapsikorotus, joka on yhdeltä lapselta 10 prosenttia ja kahdelta tai useammalta lapselta 20 prosenttia yhteensovittamattoman eläkkeen määrästä.
- 3 Jos työkyvyttömyyseläkkeensaajan työkyky tai lapsikorotukseen oikeuttavien lasten lukumäärä muuttuu siten, että muutoksella on vaikutusta eläkkeen määrään, tarkistetaan eläkkeen määrä eläkkeensaajan hakemuksesta tai eläkekassan aloitteesta muutosta seuraavan kuukauden alusta.

21 § Perhe-eläke

- 1 A-osaston vakuutetun, 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneen tai eläkkeensaajan (edunjättäjän) kuoltua hänen edunsaajillaan on oikeus perhe-eläkkeeseen.
- 2 Edunsaajalla tarkoitetaan
 1. edunjättäjän leskeä, jonka avioliitto edunjättäjän kanssa oli solmittu ennen kuin edunjättäjä siirtyi näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle,
 2. 20 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta ja
 3. 20 vuotta nuorempaa lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.
- 3 Lapsella tarkoitetaan näissä säännöissä myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden edunjättäjän elatusvelvollisuus on oikeuden päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu.
- 4 Leskellä on oikeus leskeneläkkeeseen
 1. jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa.
 2. jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai työeläkelain tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta.
- 5 Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen
 1. 4 momentin 1 kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen.
 2. jos edunjättäjä on nainen, joka on ollut näiden sääntöjen mukaisella eläkkeellä 01.07.1990.

- 6 Lapsella on oikeus lapseneläkkeeseen aina lapsen oman vanhemman jälkeen. Oikeutta lapseneläkkeeseen ei kuitenkaan ole useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti.
- 7 Oikeutta perhe-eläkkeeseen ei ole henkilöllä, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.
- 8 Oikeus perhe-eläkkeen saamiseen alkaa edunjättäjän kuolemaa seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.
- 9 Oikeus lapseneläkkeen saamiseen lakkaa, kun lapsi täyttää 20 vuotta tai annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle.
- 10 Oikeus leskeneläkkeen saamiseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin hän on täyttänyt 50 vuotta. Lakkaamisen johdosta maksetaan hänelle kertasuorituksena määrä, joka on yhtä suuri kuin hänen leskeneläkkeensä kolmen vuoden ajalta olisi ollut. Kertasuorituksen perusteena käytetään viimeksi maksettua kuukausieläkettä.
- 11 Jos leskellä on oikeus aikaisemman avioliiton perusteella saada näiden sääntöjen mukaista tai työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä, ei hänellä ole oikeutta näiden sääntöjen mukaiseen perhe-eläkkeeseen jälkimmäisen puolison kuoleman johdosta.

22 § Perhe-eläkkeen määrä

- 1 Perhe-eläke määräytyy edunjättäjän yhteensovittamattoman vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, jota hän sai kuollessaan. Jollei edunjättäjä saanut mainittua eläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrä lasketaan kuten näiden sääntöjen A-osaston mukainen täysi vanhuuseläke, kun vakuutusaikaan luetaan edunjättäjän kuolemaan mennessä karttunut 18 §:n 1 momentin mukainen vakuutusaika. Eläkkeen määrää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon 20 §:n 2 momentin mukaista lapsikorotusta.
- 2 Jos edunjättäjä oli 30.6.1990 osavanhuuseläkkeellä, perhe-eläke lasketaan hänen täyden vanhuuseläkkeensä perusteella.

- 3 Leskeneläkkeen määrä ja lapseneläkkeiden yhteismäärä edunjättäjän eläkkeestä laskettuna on seuraava:

Lasten lukumäärä	0	1	2	3	4 tai useampi
Leskeneläke	6/12	6/12	5/12	3/12	2/12
Lapseneläkkeet	-	4/12	7/12	9/12	10/12
Perhe-eläke yhteensä	6/12	10/12	12/12	12/12	12/12

- 4 Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken.
- 5 Jos edunsaajien lukumäärä muuttuu, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

23 § Leskeneläkkeen vähentäminen

- 1 Silloin, kun edunjättäjän kuoleman johdosta leskelle myönnettyssä työeläkelakien mukaisessa leskeneläkkeessä tehdään eläkkeen vähentäminen, vähennetään näiden sääntöjen A-osaston mukaisesta, yhteensovitetusta leskeneläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa mainitusta eläkkeestä kuin leskeneläkkeen vähentämisestä johtuva vähennys on työeläkelakien mukaisesta, ennen vähennystä määräytyvästä leskeneläkkeestä.
- 2 Jos vähennys muuttuu, A-osaston eläke lasketaan uudelleen.
- 3 Vähennystä ei kuitenkaan tehdä, jos edunjättäjän viimeinen vakuutusaika A-osastossa oli alkanut ennen 1.7.1990.

24 § Eläkkeiden yhteensovittaminen

- 1 Jos A-osaston vanhuus-, osavanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus saada myös sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, näiden sääntöjen A-osaston sairausrahaa tai työeläkelakien mukaista eläkettä tai kuntoutusrahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja

kuntoutusrahaetuksista annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista kuntoutusrahaa, potilasvahinkolain (585/1986) perusteella myönnettyä omaan vammaan perustuvaa ansionmenetykskorvausta tai eläkettä, TyEL 92 §:n mukaista etuutta, raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvaa korvausta siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaisensa tulleele taholle tai työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotusta, eläkekassa maksaa A-osaston eläkettä vain siltä osin kuin sen määrä ylittää samalta ajalta maksetun päivärahan, eläkkeen tai etuuden määrän. Kansaneläkettä ja sotilasvammalain mukaista eläkettä ei oteta vähentävänä eläkkeenä huomioon. Edellä mainittujen lakisääteisten eläkkeiden ja etuuk-sien muuttuessa A-osaston eläke lasketaan uudelleen.

- 2 Vanhuuseläkkeestä ja osavanhuuseläkkeestä vähennetään vakuutusajan päättymiseen mennessä ansaitut 1 momentissa tarkoitetut yhteensovitettavat eläkkeet ja korvaukset. Mikäli ennen 1.1.1989 vakuutetuksi tullut on valinnut 31.12.1988 voimassa olleet säännöt, vähennetään vakuutetun vanhuuseläkkeestä eläkeikään mennessä ansaitut 1 momentissa tarkoitetut yhteensovitettavat eläkkeet ja korvaukset. Vähennykset tehdään ilman TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä.
- 3 Jos perhe-eläkkeen saajalla on oikeus saada vakuutetun tai eläkkeensaajan kuoleman johdosta myös työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä mukaan lukien TyEL 84 §:n mukainen kertakorotus, perhe-eläke yhteensovitetaan kuten 1 momentin mukainen A-osaston eläke. Yhteensovitettava perhe-eläke otetaan huomioon ilman leskeneläkkeen vähentämistä.
- 4 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun henkilö saa tai hänellä on ikänsä perusteella oikeus saada mainittuja etuuksia, kuitenkin viimeistään 63 vuoden iän täyttämisestä lukien, jos eläkkeensaajalla on TyELmuutVPL:n 8 §:n perusteella oikeus saada työeläkelakien mukainen eläke mainitussa iässä. Muussa tapauksessa työeläkelakien mukaiset eläkkeet otetaan huomioon viimeistään TyEL:n 11 §:n mukaisen alimman eläkeiän täyttämisestä lukien. Vanhuuseläke, johon henkilöllä on oikeus TyEL 13 §:n 2 ja 3 momentin perusteella, otetaan kuitenkin huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun hän saa tai hänellä olisi ikänsä puolesta oikeus saada mainittujen momenttien perusteella myönnettyä eläkettä.

- 5 Sen estämättä, mitä 1 ja 3 momentissa on säädetty, eläkkeitä yhteensovitettaessa ei oteta huomioon 31.12.2015 saakka voimassa olleeseen tapaturmavakuutuslakiin, työtapaturma- ja ammattitautilakiin (459/2015), liikennevakuutuslakiin tai sotilasvammalakiin perustavaa sellaista korvausta, jota vakuutettu on saanut vähintään kolmen vuoden ajan välittömästi ennen eläketapahtumaa, siltä osin kuin korvaus ei ylitä eläketapahtumaa edeltänyttä tasoa vastaavaa korvausta eikä tällaiseen korvaukseen perustuvaa perhe-eläkettä.
- 6 Jos työntekijä tulee sääntöjen 4 §:n 2 momentin tai 3 momentin mukaisesti eläkekassan vakuutetuksi, osakas voi ilmoittaa vakuutetun suostumuksella ne vapaakirjalisäeläkkeet, jotka edellä mainittujen yhteensovitettavien eläkkeiden lisäksi vähennetään A-osaston eläkkeestä.
- 7 Jos kuitenkin vakuutettu on vakuutusaikansa perusteena olevan työsuhteensa ohella samanaikaisesti ollut muussa eläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka harjoittanut yrittäjätoimintaa tai ollut 31.12.2016 saakka voimassa olleen TyEL:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä, niiden perusteella samalta ajalta ansaittu eläke ei vähennä A-osaston eläkettä. Samoin, jos työsuhde jatkuu yli yleisen 63 vuoden eläkeiän, ei sen jälkeiseen työsuhteen osaan perustuva eläke vähennä A-osaston maksettavaa eläkettä.
- 8 Eläkkeiden yhteensovituksessa on kuitenkin otettava huomioon, että maksettavan A-osaston vanhuus-, työkyvyttömyys-, ja perhe-eläkkeen pääoma-arvon tulee Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan laskettuna olla vähintään yhtä suuri kuin vakuutetun maksamien vakuutetun maksujen määrä.

25 § Hautausavustus

- 1 A-osaston vakuutetun tai eläkettä saavan entisen vakuutetun (edunjättäjän) kuoltua maksetaan hautausavustusta edellyttäen kuitenkin, että edunjättäjä on ollut A-osaston vakuutettuna vähintään 3 kuukautta. Hautausavustus maksetaan kuolinpesälle.
- 2 Hautausavustuksena maksetaan vakuutetun jälkeen eläkkeen perusteena olevan kuukausipalkan ja eläkkeensaajan jälkeen yhteensovittamattoman kuukausieläkkeen kolminkertainen määrä.

1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleet

26 § Vanhuuseläke

- 1 Vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneen henkilön eläkeikä on 63 vuotta. Vuonna 1958 ja sen jälkeen syntyneen henkilön eläkeikä on yhden vuoden alempi kuin hänen TyEL 11 §:ssä säädetty alin vanhuuseläkeikänsä.
- 2 Oikeus vanhuuseläkkeeseen on vakuutetulla, jonka työsuhde on päättynyt hänen täytettyään eläkeiän, ja näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajalla hänen täytettyään TyEL 11 §:n mukaisen eläkeiän.
- 3 6 §:n 1 momentin ja 6 §:n 2 momentin mukaisella jatkovakuutetulla on oikeus vanhuuseläkkeeseen hänen täytettyään näiden sääntöjen mukaisen eläkeiän.
- 4 Täyden vanhuuseläkkeen kokonaiskarttumaprosentti on 60, kun henkilöllä on vähintään 300 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta. Jos vakuutettu jatkaa työskentelyä eläkeiän täyttämisen jälkeen, karttumaprosenttiin lisätään kaksi prosenttiyksikköä kutakin eläkeiän täyttämisen jälkeen palveltua vakuutusajan vuotta kohti, enintään kuitenkin kuusi prosenttiyksikköä.
- 5 Vanhuuseläke on kokonaiskarttumaprosentin osoittama määrä 33 §:n 6 momentin mukaisesta eläkepalkasta.
- 6 Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttä työkyvyttömyyseläkettä vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää TyEL 11 §:n mukaisen eläkeiän.
- 7 Takautuvaa eläkettä ei makseta ajalta, jolta vakuutettu on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, näiden sääntöjen mukaista sairausrahaa, työeläkelakien, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista

kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.

27 § Työkyvyttömyyseläke

- 1 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on vakuutetulla, jolla on oikeus saada TyEL 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 53 a §:n perusteella myönnettyä työuraeläkettä. Oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei kuitenkaan ole henkilöllä, joka on täyttänyt 26 §:ssä tarkoitetun eläkeiän. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka on ollut eläkekassan vakuutettu välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista.
- 2 Täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrä on 60 % 33 §:n 6 momentin mukaisesta eläkepalkasta.
- 3 Jos vakuutetulla on oikeus saada osaeläkkeenä myönnettyä TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työkyvyttömyyseläkkeen määrä on puolet edellä tarkoitetun täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.
- 4 Vakuutetulla ei ole oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen sellaisen sairauden vuoksi, joka on selvästi ilmennyt ennen vakuutetuksi tuloa taikka sellaisen vian tai vamman vuoksi, joka on saatu ennen sanottua ajankohtaa.
- 5 Takautuvaa eläkettä ei makseta ajalta, jolta vakuutettu on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, näiden sääntöjen mukaista sairausraha, työeläkelakien, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.
- 6 Jos osakas tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksava työnantaja on maksanut vakuutetulle palkkaa työkyvyttömyyseläkkeen maksamisajalta, työkyvyttömyyseläke maksetaan osakkaalle tai 6 §:n perusteella

vakuutusmaksua maksavalle työnantajalle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua palkkaa.

- 7 Jos eläkkeensaajan työkyky palautuu ja hän palaa välittömästi osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen, hänen vakuutusaikansa palautuu ilman yli-ikäisyysmaksua. Vakuutusajaksi lasketaan hänen aikaisempi vakuutusaikansa sekä työkyvyttömyyseläkeaikansa. Samoin menetellään, jos henkilö palaa osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen välittömästi TyEL 28 §:n mukaisen kuntoutusrahakauden päätyttyä.

28 § Perhe-eläke ja edunsaajat

- 1 Vakuutetun, 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneen tai eläkkeensaajan (edunjättäjä) kuoltua hänen edunsaajillaan on oikeus perhe-eläkkeeseen. Entisellä puolisoilla ei ole perhe-eläkeoikeutta.
- 2 Edunsaajalla tarkoitetaan eläkekassan vakuutetun, 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneen tai vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajan leskeä, jonka kanssa edunjättäjä oli solminut avioliiton ennen kuin oli täyttänyt näiden sääntöjen 26 §:n mukaisen eläkeiän, ja 20 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta sekä lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.
- 3 Edellä 2 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden vakuutetun tai eläkkeensaajan elatusvelvollisuudesta on tuomioistuimessa päätetty tai siitä on tehty kirjallinen sopimus, jonka sosiaalilautakunta on vahvistanut.
- 4 Leskellä on oikeus leskeneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen,
- 1) jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa
- tai
- 2) jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesäännön taikka kansaneläkelain

mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta.

5 Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen

1) 4 momentin 1 kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen,

2) jos edunjättäjä avioliiton solmimisesta lähtien on ollut näiden sääntöjen mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä,

3) jos edunjättäjä on kuollut kahden vuoden kuluessa työsuhteen alkamisesta työnantajaan ja kuoleman pääasiallisena syynä on ollut ennen työsuhteen alkamista ilmennyt sairaus taikka sellainen vika tai vamma, jonka hän oli saanut ennen sanottua ajankohtaa

tai

4) jos leskellä on aikaisemman avioliiton perusteella oikeus saada TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainittujen lakien, eläkesäännösten tai eläkesääntöjen mukaista eläkettä vastaavaa perhe-eläkettä.

6 Lapsella on oikeus lapseneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen, jos hän ei ole täyttänyt 20 vuotta edunjättäjän kuollessa. Lapseneläke myönnetään ensisijaisesti oman vanhemman jälkeen. Lapseneläkkeeseen ei ole oikeutta useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti. Jos kahden edunjättäjän jälkeen lapseneläkettä saavalle lapselle myönnetään myöhemmin lapseneläke oman vanhemman jälkeen, muun edunjättäjän jälkeen ensiksi myönnetty lapseneläke lakkaa siitä ajankohdasta, josta oman vanhemman jälkeen myönnettävä lapseneläke alkaa.

7 Perhe-eläkkeeseen ei ole oikeutta edunsaajalla, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.

8 Oikeus leskeneläkkeeseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin hän on täyttänyt 50 vuotta. Tällöin hänelle maksetaan viimeksi

maksettua kuukausieläkettä perusteena käyttäen hänen vuotuisen leskeneläkkeensä kolminkertainen määrä.

29 § Perhe-eläkkeen määrä

- 1 Perhe-eläke määräytyy edunjättäjän näiden sääntöjen mukaisen yhteensovittamattoman vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Leskeneläkkeen määrä ja lapseneläkkeiden yhteismäärä edunjättäjän eläkkeestä laskettuna on seuraava:

Lasten lukumäärä	0	1	2	3	4 tai useampi
Leskeneläke	6/12	6/12	5/12	3/12	2/12
Lapseneläkkeet	-	4/12	7/12	9/12	10/12
Perhe-eläke yhteensä	6/12	10/12	12/12	12/12	12/12

- 2 Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken. Jos edunsaajien lukumäärä muuttuu, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.
- 3 Jos edunjättäjä ei ole saanut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai jos hän sai 27 §:n 3 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläke lasketaan siitä eläkkeestä, jonka edunjättäjä olisi saanut, jos hän olisi kuolinpäivänään tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi.
- 4 Silloin, kun edunjättäjän kuoleman johdosta leskelle myönnetyssä työeläkelakien mukaisessa leskeneläkkeessä tehdään eläkkeen vähentäminen, vähennetään näiden sääntöjen A-osaston mukaisesta, yhteensovitetusta leskeneläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa mainitusta eläkkeestä kuin leskeneläkkeen vähentämisestä johtuva vähennys on työeläkelakien mukaisesta, ennen vähennystä määräytyvästä leskeneläkkeestä. Jos vähennys muuttuu, A-osaston eläke lasketaan uudelleen.

30 § Eläkkeiden yhteensovittaminen

- 1 Näiden sääntöjen 26 §:n mukaisesta vanhuuseläkkeestä vähennetään vakuutusajan päättymiseen mennessä karttunut työeläkelakien mukainen eläke. 27 §:n mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä vähennetään vakuutusajan päättymiseen mennessä karttunut eläke sekä TyEL 66 §:n mukaisen tulevan ajan eläkkeenosan yhteismäärä.
- 2 Näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä vähennetään lisäksi
 - 1) sairausvakuutuslain mukainen päiväraha ja näiden sääntöjen mukainen sairausraha
 - 2) työeläkelakien mukainen kuntoutusraha
 - 3) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukainen kuntoutusraha
 - 4) ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettava, kotimaisiin työsuhde-eläkkeisiin rinnastettava ammatillinen, omaan työhön perustuva eläke
 - 5) tapaturmavakuutuslain (608/1948) ja työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukainen päiväraha, tapaturmaeläke ja kuntoutusraha
 - 6) korvauksensaajan vamman johdosta liikennevakuutuslain perusteella tuleva jatkuva korvaus
 - 7) liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain nojalla myönnetty ansionmenetykskorvaus
 - 8) potilasvahinkolain (585/1986) perusteella myönnetty, omaan vammaan perustuva ansionmenetykskorvaus tai eläke
 - 9) raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahintaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaansa tulleen taholle sekä
 - 10) henkilön tullessa eläkekassan vakuutetuksi osakkaan huomioon otettaviksi ilmoittamat muut työ- ja virkasuhteeseen perustuvat eläkkeet.
- 3 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista (elinaikakerroin) ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä tehtäessä ei oteta huomioon TyEL 12 §:n 2 momentin tai TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta. 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon TyEL 81 §:n mukaisesti kertakorotettuina.
- 4 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun henkilö saa tai hänellä on ikänsä

perusteella oikeus saada mainittuja etuuksia, kuitenkin viimeistään TyEL 11 §:ssä säädetyn alimman vanhuuseläkeiän täyttämisestä lukien. Vanhuuseläke, johon henkilöllä on oikeus TyEL 13 §:n 2 ja 3 momentin perusteella, otetaan kuitenkin huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun hän saa tai hänellä olisi ikänsä puolesta oikeus saada mainittujen momenttien perusteella myönnettyä eläkettä.

- 5 Edellä 1 ja 2 momenteissa mainittujen lakisääteisten eläkkeiden ja korvausten muuttuessa A-osaston eläke lasketaan uudelleen. A-osaston eläkkeen määrää ei kuitenkaan vähennetä, kun jonkun 1 tai 2 momentissa mainitun etuuden määrää korotetaan palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta.
- 6 Jos kuitenkin vakuutettu on vakuutusaikansa perusteena olevan työsuhteensa ohella samanaikaisesti ollut muussa eläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka harjoittanut yrittäjätoimintaa, niiden perusteella samalta ajalta ansaittu eläke ei vähennä A-osaston eläkettä. Samoin, jos työsuhde jatkuu keskeytymättä yli näiden sääntöjen 26 §:n mukaisen eläkeiän, ei sen jälkeiseen työsuhteen osaan perustuva lakisääteinen eläke vähennä A-osaston eläkettä.
- 7 Jos perhe-eläkkeen saajalla on oikeus saada vakuutetun tai eläkkeensaajan kuoleman johdosta myös työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä mukaan lukien TyEL 84 §:n 3 momentin mukainen kertakorotus, perhe-eläke yhteensovitetään kuten näiden sääntöjen mukainen A-osaston eläke. Yhteensovitettava perhe-eläke otetaan huomioon ilman lesken-eläkkeen vähentämistä.
- 8 Eläkkeiden yhteensovituksessa on kuitenkin otettava huomioon, että maksettavan A-osaston vanhuus-, työkyvyttömyys-, ja perhe-eläkkeen pääoma-arvon tulee Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan laskettuna olla vähintään yhtä suuri kuin vakuutetun maksamien vakuutetun maksujen määrä.

31 § Hautausavustus

- 1 Hautausavustuksena maksetaan eläkekassan vakuutetun tai 26 §:n mukaisen vanhuuseläkkeen, tai 27 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuoltua 4000 € (vuoden 2017 indeksitasossa).

- 2 Hautausavustus maksetaan kuolinpesälle.

A-osaston kaikille vakuutetuille yhteiset määräykset

32 § Vapaakirja

- 1 Jos vakuutetun työsuhde päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos henkilöllä tällöin on vähintään 36 eläkkeeseen oikeuttavaa vakuutusajan kuukautta, hän ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen vanhuuseläkkeeseen näiden sääntöjen mukaisessa eläkeiässä, työkyvyttömyyseläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen saamalla vapaakirjan, jonka eläkemäärät lasketaan 2 ja 3 momentin mukaisesti. Vapaakirjaoikeutta ei ole hautausavustukseen.

- 2 Näiden sääntöjen mukainen kokonaiseläke lasketaan kaavasta $t_1/T \times E$, missä

t_1 = eläkkeeseen oikeuttavien vakuutusajan kuukausien lukumäärä työsuhteen päättyessä, kuitenkin siten, ettei t_1 saa olla suurempi kuin T

T = eläkkeeseen oikeuttavien vakuutusajan kuukausien lukumäärä ennen 1.1.2017 vakuutetuksi tulleella 17 §:n mukaiseen ja 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleella 26 §:n mukaiseen eläkeikään laskettuna ja

E = Ennen 1.1.2017 vakuutetuksi tulleella 18 §:n mukaan ja 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleella 26 §:n mukaan laskettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeikään saakka palveltuaan olisi saanut tai ennen 1.1.2017 vakuutetuksi tulleella 20 §:n mukaan ja 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleella 27 §:n mukaan laskettu työkyvyttömyyseläke, jonka hän työsuhteensa päättyessä työkyvyttömäksi tullessaan olisi saanut. Eläkkeitä laskettaessa käytetään työsuhteen päättymishetkeä vastaavaa 33 §:n mukaista eläkepalkkaa. Jos 1.1.2017 tai sen jälkeen vakuutetuksi tulleen henkilön eläkeikä ei ole työsuhteen päättymishetkellä tiedossa, eläkeikänä pidetään vapaakirjaa laskettaessa ikää, joka on vuotta alempi kuin hänen

omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädetty TyEL 11 §:n mukainen alin vanhuuseläkeikä.

- 3 Edellä 2 momentin mukaisesti laskettu kokonaiseläke yhteensovitetaan ennen 1.1.2017 vakuutetuksi tulleella 24 §:n mukaisesti ja 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleella 30 §:n mukaisesti.
- 4 Vapaakirjaan oikeutetulle annetaan työsuhteen päättyttyä kirjallinen ilmoitus, josta käyvät selville 2 ja 3 momentin mukaisesti lasketut vapaakirjan määrät.
- 5 Perhe-eläkkeen perusteena olevan vapaakirjan määrä leskelle ja vähintään kahdelle lapselle on edunjättäjän vapaakirjan suuruinen, jos edunjättäjä on saanut vapaakirjaan perustuvaa eläkettä vanhuuseläkkeenä tai työkyvyttömyyseläkkeenä.
- 6 Vapaakirjaan perustuvaa perhe-eläkettä myönnettäessä sovelletaan sen määrään ja jakautumiseen edunsaajien kesken ennen 1.1.2017 vakuutetuksi tulleella 22 §:ää ja 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleella 29 §:ää.
- 7 Jos vapaakirjan saanut henkilö tulee uudelleen eläkekassan vakuutetuksi, hän ja hänen edunsaajansa menettävät oikeuden saada tämän vapaakirjan perusteella eläkettä.
- 8 Jos vapaakirjan saanut henkilö käyttää oikeuttaan 17 §:n 4 tai 5 momentissa tarkoitettuun osavanhuuseläkkeeseen, hän ja hänen edunsaajansa menettävät oikeuden saada tämän vapaakirjan perusteella eläkettä.
- 9 Jos eläkekassan vakuutetun työsuhde päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos hänellä tällöin on vähemmän kuin 36 eläkkeeseen oikeuttavaa vakuutusajan kuukautta, hän menettää oikeuden eläkkeeseen eikä hänellä muutenkaan ole oikeutta eläkekassan varoihin. Vakuutetulle palautetaan hakemuksesta hänen itsensä maksamat vakuutetun maksut 13 §:n mukaisesti.
- 10 Mikäli vakuutetun työsuhde päättyy siitä syystä, että hän siirtyy toiseen ETA-valtioon työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain tarkoittamalla tavalla, lähtevälle työntekijälle voidaan vapaakirjan sijasta hänen nimenomaisella suostumuksellaan maksaa

vapaakirjan arvoa vastaava pääoma Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaisesti laskettuna kertasuorituksena, jos vapaakirjan arvo ei kuukausittain suoritettavaksi eläkkeeksi muutettuna ole suurempi kuin 70 euroa (vuoden 2018 indeksitasossa).

33 § Eläkkeen perusteena oleva palkka

- 1 Eläkkeen perusteena olevalla palkalla (jäljempänä eläkepalkka) tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Eläkepalkka lasketaan TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Eläkepalkkana käytetään vakuutetun viimeisen työsuhteen edellä tarkoitettulla tavalla laskettua TEL:n mukaista eläkepalkkaa.
- 2 Jos vakuutettu on viimeisen työsuhteensa aikana ollut 31.12.2016 saakka voimassa olleen TyEL:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä tai 1.1.2017 alkaen voimassa olevan TyEL 15 §:n mukaisella osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä, lasketaan eläkepalkka kertomalla viimeisen työsuhteen kustakin työsuhdejaksosta laskettu eläkepalkka mainittuun työsuhdejakssoon sisältyvien vakuutusajan kuukausien lukumäärällä. Näin saatujen palkkojen yhteismäärä jaetaan työsuhdejaksoihin sisältyvien vakuutusajan kuukausien yhteismäärällä. Henkilön jäädessä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle työsuhdejaksoson katsotaan katkeavan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alkaessa.
- 3 Jatkovakuutusajan 6 §:n 1 momentin nojalla saaneen vakuutetun eläkepalkka lasketaan sen työsuhteen perusteella, josta vakuutusmaksut on viimeksi peritty.
- 4 Jatkovakuutusajan 6 §:n 2 momentin nojalla saaneen vakuutetun eläkepalkkaa laskettaessa viimeisenä työsuhteena pidetään eläkekassan osakkaan liiketoiminnan luovutusta edeltänyttä ja jatkovakuutusajan aikaista yhteistä työsuhdetta.
- 5 5 §:n 6 momentissa tarkoitettun henkilön eläkepalkka lasketaan sen työsuhteen perusteella, josta vakuutusmaksut on viimeksi peritty.
- 6 1.1.2017 ja sen jälkeen vakuutetuksi tulleiden eläkepalkka lasketaan 1–5 momenteissa säädetyllä tavalla, kuitenkin siten, että ansiot otetaan

1.1.2017 alkaen huomioon ilman 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n 7 a §:ssä tarkoitettua vähennystä (palkansaajan eläkemaksuvähennys).

34 § Eläkkeen myöntäminen kertamaksua vastaan

- 1 Eläkekassa voi Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan kertamaksua vastaan myöntää osakkaan palveluksessa olevalle vakuutetulle ja 6 §:ssä tarkoitettulle jatkovakuutetulle sovitusta ajankohdasta lukien määräsuuruisen eläkkeen sekä hänen leskelleen ja lapsilleen vastaavan perhe-eläkkeen, joihin sovelletaan eläkkeiden yhteensovituksen ja maksamisen osalta näitä sääntöjä.

35 § Sairausraha

- 1 A-osaston vakuutetulle, joka sairauden, vian tai vamman johdosta on tullut työhön kykenemättömäksi, maksetaan sairausrahaa, ei kuitenkaan silloin jos työkyvyttömyys on aiheutunut liikennevakuutuslain tarkoittamasta liikennevahingosta, potilasvahinkolain (585/1986) tarkoittamasta potilasvahingosta, raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavasta vahinkotapahtumasta tai 31.12.2015 saakka voimassa olleen tapaturmavakuutuslain tai työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaisesta työtapaturmasta tai ammattitaudista.
- 2 Sairausrahaa maksetaan sairausajan palkan päättymisestä lukien. Jos työkyvyttömyys on alkanut uudelleen 30 päivän kuluessa siitä, kun viimeksi oli maksettu sairausrahaa, maksetaan sairausrahaa heti uuden työkyvyttömyysjakson alkamispäivästä. Jos vakuutettu on saanut sairausrahaa yhdenjaksoisesti yhteensä 360 päivältä, hän voi saada uudelleen päivärahaa vasta kun hän on sairausrahajaksojen välillä ollut työkykyinen vuoden ajan.
- 3 Sairausrahan määrä on päivää kohti 1/3 prosenttia vakuutetulle viimeksi ennen sairautta maksetusta kuukausipalkasta, kuitenkin aina vähintään 1/8 A-osaston kaikkien vakuutettujen keskipäiväpalkasta. Tämä keskipäiväpalkka saadaan vuosittain jakamalla kaikkien vakuutettujen vuosipalkkojen summa vakuutettujen lukumäärällä ja näin saatu määrä luvulla 360. Näin saatua osamäärää sovelletaan vahvistamispäätöstä seuraavan kalenterivuoden alusta lukien vakuutettujen keskipäiväpalkkana. Päivää kohti laskettu sairausraha pyöristetään lähimpään täyteen 10 senttiin.

- 4 Sairausrahan maksaminen päättyy näiden sääntöjen mukaisen eläkkeen alkamiseen.
- 5 Vakuutetulla ei ole oikeutta sairausrahaan sellaisen sairauden, vian tai vamman vuoksi, joka on selvästi ilmennyt tai saatu ennen vakuutetuksi tuloa. Sairausrahaa ei makseta alkoholismiin perusteella.

36 § A-osaston etuuksien hakeminen, maksaminen ja oikeusturva

- 1 A-osaston eläkkeitä ja etuuksia haetaan kirjallisesti joko eläkekassan laatimalla lomakkeella tai muulla eläkekassan määräämällä tavalla. Eläkettä ja muuta etuutta haettaessa ja maksettaessa sovelletaan LESKL 8 lukua.
- 2 Eläkekassa antaa etuuksista kirjallisen päätöksen laskelmineen. Eläkkeet maksetaan saajan ilmoittamalle pankkitilille kuukausittain etukäteen. Eläkkeen maksaminen päättyy eläkkeensaajan kuolinkuukauden loppuun.
- 3 Eläkettä suoritetaan takautuvasti enintään eläkkeen hakemista edeltäneen kymmenen vuoden ajalta.
- 4 Eläkkeenhakijan tai -saajan tietojenantovelvollisuuden, ilmoitusvelvollisuuden sekä eläkkeen viivästyskorotuksen, takaisinperinnän ja eläkkeen maksamisen keskeytyksen osalta noudatetaan LESKL:n, TyEL:n ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain (738/2009) säännöksiä.
- 5 Vanhuus- ja osavanhuuseläkkeen maksaminen voidaan keskeyttää, jos eläkkeensaaja palaa takaisin osakkaan tai 6 §:n perusteella vakuutusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen. Yhteensovitettun A-osaston eläkkeen rinnalla saa työskennellä samoin ehdoin kuin lakisääteisen eläkkeen rinnalla.
- 6 Toimeentulotuesta annetussa laissa mainitun toimielimen hakemuksesta eläke tai osa siitä voidaan maksaa toimielimelle käytettäväksi eläkkeensaajan tai sellaisen henkilön hoitoon, jonka elatukseen eläkkeensaaja edellä mainitun lain mukaan on velvollinen osallistumaan. Maksamisessa noudatetaan TyEL:n säännöksiä.

- 7 Päätökseen tyytymätön voi pyytää asiansa uudelleen käsittelyä, jos hän epäilee virhettä päätöksessä. Eläkekassa oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta. Päätökseen tyytymätön voi pyytää ratkaisusuositusta Vakuutuslautakunnalta. Asian voi saattaa myös Helsingin käräjäoikeuden ratkaistavaksi tai se voidaan tutkia myös siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vaatimuksen esittäjällä on kotipaikka tai vaki-
tuinen asuinpaikka.

37 § Indeksisidonnaisuus

- 1 A-osaston eläkkeet tarkistetaan TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä (työ-
eläkeindeksi).
- 2 Eläkettä ja vapaakirjaa laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat
vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2004 saakka indeksillä, jossa palkkatason
muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5
(puoliväli-indeksi) ja sen jälkeen TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakerto-
mella.
- 3 Vapaakirjaeläkettä myönnettäessä tarkistetaan vapaakirja ja eläkepalkka
TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.
- 4 Yhteensovitettaessa eläkettä uudelleen 24 §:n 1 momentin tai 30 §:n 5
momentin mukaisesti eläkepalkka ja eläkkeet tarkistetaan TyEL 98 §:ssä
tarkoitetulla indeksillä.
- 5 31 §:n mukainen hautausavustus tarkistetaan eläkekassan vakuutetun tai
eläkkeensaajan kuolinvuoden tasoon TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä.
- 6 32 § 10 momentissa tarkoitettua rahamäärää tarkistetaan vuosittain TyEL
96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

B-OSASTON ETUUDET

38 § Eläkkeet ja muut etuudet

- 1 Eläkekassassa vakuutetulla tai entisellä vakuutetulla sekä hänen edunsaa-
jillaan on TyEL:n, TyELVPL:n ja TyEL:n muuttamisesta annetun voimaanpa-
nolain (71/2016) mukaisesti oikeus saada eläkekassalta niitä eläkkeitä ja
etuuksia, joista TyEL:ssa säädetään.
- 2 Edellä 1 momentissa tarkoitettujen etuuksien saamisen ehdot ja määrä
sekä niiden hakeminen ja maksaminen määräytyvät TyEL:n, TyELVPL:n ja
TyEL:n muuttamisesta annetun voimaanpanolain (71/2016) sekä niiden
perusteella annettujen asetusten sekä näiden sääntöjen mukaisesti.

A- JA B-OSASTOILLE YHTEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ**39 § Takuupääoma ja rahastot**

- 1 Eläkekassalla on 170 000 euron suuruinen takuupääoma. Takuuosuuksien
nimellisarvo on 17 000 euroa. Takuuosuudelle voidaan maksaa korkoa.
Eläkekassan jouduttua selvitystilaan takuupääoma maksetaan takaisin,
kun muut velat on maksettu tai niiden maksamiseen tarvittava määrä on
varattu sekä muut eläkekassan sitoumukset täytetty.
- 2 Eläkekassalla on vararahasto.
- 3 B-osaston takuupääomaan ja vararahastoon sovelletaan vakuutuskassala-
kia (1164/1992) sellaisena kuin se oli voimassa 31.12.2021. A-osaston va-
rarahastoon sovelletaan LESKL 5 luvun 13 §:ää.
- 4 Kassankokous voi päättää muunkin rahaston muodostamisesta eläkekas-
salle erityistä tarkoitusta varten.

40 § Varojen sijoittaminen ja lainanotto

- 1 Eläkekassan on sijoitettava varansa turvaavasti ja tuloa tuottavasti sekä
eläkekassan maksuvalmiutta silmällä pitäen. Eläkekassan varoja ei saa
käyttää sen toiminnalle ilmeisesti vieraaseen tarkoitukseen.

- 2 Eläkekassa saa ottaa lainaa ainoastaan ESKL 8 luvun 3 §:ssä ja LESKL 6 luvun 2 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Lainojen yhteismäärä ei saa ilman Finanssivalvonnan suostumusta olla suurempi kuin kuukaudessa maksettavien eläkkeiden määrä.

41 § Toimitusjohtaja

- 1 Eläkekassalla on toimitusjohtaja, jonka tulee hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaan hoitaa eläkekassan juoksevaa hallintoa. Eläkekassalla voi olla toimitusjohtajan sijainen, jonka nimittää hallitus.

42 § Hallitus

- 1 Eläkekassan hallitukseen kuuluu viisi varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Osakkaita edustaa kolme varsinaista jäsentä ja yksi ryhmäkohtainen varajäsen. Vakuutettuja edustaa kaksi varsinaista jäsentä ja yksi ryhmäkohtainen varajäsen. Eläkekassan toimitusjohtaja tai toimitusjohtajan sijainen ei voi kuulua hallitukseen.
- 2 Varsinaisten jäsenten ja varajäsenten toimikausi on kolme kalenterivuotta. Kuitenkin 1.1.2023 aloittavien varajäsenten toimikausi on kaksi kalenterivuotta. Varsinaisista jäsenistä eroaa ensimmäisenä vuonna yksi ja kahtena seuraavana vuonna kumpanakin kaksi, aluksi arvan mukaan ja sitten vuorottain.
- 3 Näiden sääntöjen 42 § 1 momentin mukaista hallituksen kokoonpanoa sovelletaan ensimmäisen kerran valittaessa hallitusta 1.1.2023 alkavalle kaudelle.
- 4 Poistettu.
- 5 Poistettu.
- 6 Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.
- 7 Varsinaiselle jäsenelle ja varajäsenelle maksetaan kuukausi- ja kokouspalkkio, jonka hallintoneuvosto määrää.

43 § Hallituksen kokoukset

- 1 Hallituksen tehtävänä on erityisesti
 1. huolehtia eläkekassan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä,
 2. huolehtia, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty,
 3. huolehtia, että eläkekassalla on sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät,
 4. ottaa ja erottaa eläkekassan toimitusjohtaja ja päättää hänen palkkaeduistaan,
 5. päättää vakuutettujen ja osakkaiden hyväksymisestä ja erottamisesta,
 6. päättää, mitkä toimintapiirin kuuluvien yhteisöjen luottamustoimet vakuutetaan eläkekassassa,
 7. päättää perittävien vakuutusmaksujen suuruudesta ja niiden perimisestä,
 8. päättää eläkkeiden ja muiden etuuksien myöntämisestä tai nimetä ne eläkekassan toimihenkilöt, joilla yksin tai yhdessä toisen kanssa on oikeus niistä päättää,
 9. vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelma ja valvoa sen noudattamista,
 10. päättää lainan ottamisesta.
- 2 Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsut kokoukseen voidaan toimittaa joko kirjallisesti tai sähköisesti. Kokous voidaan pitää tarvittaessa puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.
- 3 Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenten koko lukumäärästä. Saapuvilla olevista yhden on oltava hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

44 § Hallintoneuvosto

- 1 Eläkekassalla on hallintoneuvosto, johon kuuluu 12 jäsentä.

- 2 Jäsenen toimikausi päättyy kolmantena vaalin jälkeisenä tilikautena pidettävän varsinaisen kassankokouksen päättyessä.
- 3 Jäsenistä eroaa kunakin vuonna kolmannes, aluksi arvan mukaan ja sitten vuorottain.
- 4 Hallintoneuvoston jäsenten vaalissa vakuutetut valitsevat kassankokouksessa puolet hallintoneuvoston jäsenistä ja osakkaat toisen puolen.
- 5 Poistettu.
- 6 Jos hallintoneuvoston jäsen tulee valituksi eläkekassan hallitukseen, hänen on viipymättä jätettävä eroilmoitus, ja hänen tilalleen hallintoneuvostoon on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen viimeistään seuraavassa varsinaisessa kassankokouksessa.
- 7 Jos hallintoneuvoston jäsen jää toimikautensa aikana näiden sääntöjen mukaiselle A-osastosta myönnetylle täydelle eläkkeelle, hänen työ- tai toimisuhteensa osakkaaseen päättyy tai hän on lopettanut maidontuotannon, hänen on viipymättä jätettävä eroilmoitus, ja hänen tilalleen hallintoneuvostoon on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen viimeistään seuraavassa varsinaisessa kassankokouksessa.

45 § Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja kokoukset

- 1 Varsinaisen kassankokouksen jälkeen ensiksi pidettävän hallintoneuvoston kokouksen kutsuu koolle ja sen avaa virkaiältään vanhin hallintoneuvoston jäsen, jonka johdolla valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, joiden toimikausi kestää seuraavan varsinaisen kassankokouksen päättymiseen saakka.
- 2 Puheenjohtaja voidaan valita vain osakkaiden valitsemien hallintoneuvoston jäsenten keskuudesta ja varapuheenjohtaja vastaavasti vain vakuutettujen valitsemien hallintoneuvoston jäsenten keskuudesta.
- 3 Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä pyytää. Kutsut kokoukseen voidaan toimittaa joko kirjallisesti tai sähköisesti. Kokous voidaan pitää tarvittaessa

puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.

- 4 Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä. Saapuvilla olevista yhden on oltava hallintoneuvoston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Asiaa ei kuitenkaan saa ottaa käsiteltäväksi, ellei, mikäli mahdollista, kaikille hallintoneuvoston jäsenille ole varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.
- 5 Hallintoneuvoston kokouksessa tulee päätökseksi se mielipide, jota enemmän kuin puolet on kannattanut tai äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja yhtyy.
- 6 Äänestys hallintoneuvostossa suoritetaan avoimesti, mutta vaali suoritetaan suljetuin lipuin, jos yksikin jäsenistä sitä vaatii.

46 § Hallintoneuvoston tehtävät

- 1 Hallintoneuvoston tehtävänä on:
 1. valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa eläkekassan hallintoa,
 2. antaa varsinaiselle kassankokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta,
 3. valita tai erottaa hallituksen jäsenet sekä määrätä heidän palkkionsa ja matkakustannustensa korvausperusteet,
 4. antaa ohjeita hallitukselle asioista, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

47 § Kassankokous

- 1 Päätösvalta eläkekassan asioissa on kassankokouksella, johon jokaisella vakuutetulla ja osakkaalla on oikeus osallistua. Kassankokous pidetään kassan kotipaikassa. Kokoukseen voi hallituksen päätöksellä osallistua puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.

- 2 Kokouksessa on kullakin vakuutetulla yksi ääni. Vakuutettu on oikeutettu valtakirjalla edustamaan toisia saman osakkaan palveluksessa olevia vakuutettuja, jolloin hänen äänimääränsä on yhtä suuri kuin valtakirjan antajien lukumäärä lisättynä hänen omalla äänellään, kuitenkin enintään niin suuri kuin osakkaan palveluksessa olevien vakuutettujen lukumäärä.
- 3 Kokouksessa on kullakin osakkaalla yhtä monta ääntä kuin sen palveluksessa oli eläkekassan vakuutettuja edellisen kalenterivuoden päättyessä. Jos kuitenkin osakkaiden yhteinen äänimäärä kokouksessa on suurempi kuin vakuutettujen äänimäärä, otetaan kunkin osakkaan äänistä äänestyksen tulosta laskettaessa huomioon vain niin suuri osa, että osakkaiden ja vakuutettujen äänimäärät tulevat samansuuruisiksi. Vähennys tapahtuu suhteessa kunkin osakkaan äänimäärään.
- 4 Kassankokouksen päätökseksi tulee, jollei lainsäädännöstä muuta johdu, se mielipide, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä tai äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja yhtyy. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla.
- 5 Saadakseensa osallistua kassankokoukseen vakuutettujen ja osakkaiden on ilmoitettava eläkekassalle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan viisi päivää ennen kokousta, osakkaat lähettämällä valtakirjansa ja vakuutetut lähettämällä antamansa valtakirjat tai henkilökohtaiset osallistumisilmoituksensa eläkekassan toimistoon.

48 § Kokouskutsu ja muut tiedonannot

- 1 Kutsu kassankokoukseen on toimitettava osakkaille kirjallisesti tai sähköisesti aikaisintaan neljä viikkoa ja viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Osakkaat toimittavat kutsun edelleen vakuutetuille kirjallisesti tai sähköisesti. Kutsussa on mainittava, miten kassankokoukseen voi osallistua.
- 2 Muut tiedonannot toimitetaan osakkaille ja vakuutetuille samalla tavalla.

49 § Varsinainen kassankokous

- 1 Varsinainen kassankokous on pidettävä vuosittain ennen huhtikuun loppua.

2 Kokouksessa on:

esitettävä

1. tilinpäätös ja toimintakertomus,
2. tilintarkastuskertomus ja
3. hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta,

päätettävä

4. tilinpäätöksen vahvistamisesta,
5. toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen ylijäämä tai alijäämä antaa aiheutta,
6. vastuuvapaudesta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja
7. hallintoneuvoston jäsenten palkkioista ja matkakustannusten korvausperusteista,

valittava

8. hallintoneuvostoon tarvittavat jäsenet ja
9. tilintarkastajat sekä

käsiteltävä

10. muut kokouskutsussa mahdollisesti mainitut asiat.

50 § Eläkekassan nimenkirjoitusoikeus

- 1 Eläkekassan nimen kirjoittavat toimitusjohtaja yksin sekä hallituksen jäsenet ja ne, jolle hallitus on nimenkirjoitusoikeuden antanut, aina kaksi yhdessä.

51 § Tilintarkastajat

- 1 Eläkekassassa on yksi tilintarkastuslaissa tarkoitettu tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, joiden molempien on oltava tilintarkastusvalvonnan hyväksymiä KHT-tilintarkastajia.
- 2 Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan valitsee kassankokous.
- 3 Tilintarkastajaksi voidaan valita myös tilintarkastusvalvonnan hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajaksi valitulle tilintarkastusyhteisölle ei valita varatilintarkastajaa.
- 4 Jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, tämän on ilmoitettava eläkekassalle, kenellä on päävastuu tilintarkastuksen toimittamisesta. Päävastuullisen tilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja.
- 5 Tilintarkastajien toimikausi päättyy ensimmäisenä vaalien jälkeisenä tilikautena pidettävän varsinaisen kassankokouksen päättyessä.

52 § Lainmuutosten huomioon ottaminen

- 1 Jos annetaan uusi laki tai tehdään muutos lainsäädäntöön, joka edellyttää näiden sääntöjen muuttamista, hallituksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin tarvittavien muutosten aikaansaamiseksi. Sääntöjen muutoksen viivästyttämisestä huolimatta eläkekassa on velvollinen noudattamaan lainsäädäntöön tehtyjä muutoksia niiden voimaantulosta lukien.

53 § Eläkekassan A-osaston tiedonantosäännökset

- 1 Säännöt ja sääntöihin tehdyt olennaiset muutokset annetaan tiedoksi kohtuullisessa ajassa Finanssivalvonnan vahvistamisen jälkeen vakuuteuille, vapaakirjan saaneille henkilöille sekä eläkkeensaajille. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla sekä Eläkekassan verkkosivuilla.

- 2 Poistettu.
- 3 Tieto eläkekassan taloudellisesta asemasta eli selvitys muun muassa karttuneiden etuuksien kattamisasteesta on eläkekassan vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden saatavissa eläkekassan toimistosta tai verkkosivuilta kuten eläkekassan säännötkin.
- 4 Eläkekassan etuudensaaja saa eläkkeelle jäädessään tai muiden etuuksien erääntyessä yksityiskohtaiset tiedot niistä etuuksista, joihin hän on oikeutettu. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 5 Hallituksen on huolehdittava siitä, että tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus pidetään eläkekassan vakuutettujen sekä eläkkeensaajien nähtävänä eläkekassan toimistossa.
- 6 Eläkekassan vakuutetuilla, vapaakirjan saaneilla henkilöillä ja eläkkeensaajilla sekä tarvittaessa heidän edustajillaan on oikeus pyynnöstä saada tiedoksi eläkekassan tilinpäätös ja toimintakertomus sekä sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 7 Eläkekassan vakuutetulla on oikeus pyynnöstä saada tiedot eläke-etuuksien tavoitetasosta sekä etuuksien tasosta työsuhteen päättyessä. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 8 Eläkekassan vakuutetulla on oikeus pyynnöstä saada tiedot siitä, miten työsuhteen päättymisen vaikuttaisi hänen eläkeoikeuksiinsa. Eläkekassan on annettava vähintään seuraavat tiedot:
 - 1) Lisäeläketurvaa koskevat säännöt ja niiden soveltamisen vaikutus työsuhteen päättyessä
 - 2) Tieto karttuneen lisäeläkkeen määrästä tai lisäeläkkeen määrää koskeva arvio, joka on tehty enintään 12 kuukautta ennen pyynnön esittämispäivää
 - 3) Lisäeläkeoikeuden tulevaa käsittelyä koskevat ehdot

Tiedot toimitetaan kohtuullisessa ajassa kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

- 9 Vapaakirjan saaneella henkilöllä on oikeus pyynnöstä saada tieto vapaakirjan arvosta tai arvio vapaakirjan arvosta, joka on tehty enintään 12 kuukautta ennen pyynnön esittämispäivää. Vapaakirjan saaneella henkilöllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tiedoksi vapaakirjaoikeuksia koskevat ehdot. Vastaavat tiedot on annettava myös maksussa olevan vapaakirjaan perustuvan perhe-eläkkeen edunsaajalle. Tiedot toimitetaan kohtuullisessa ajassa kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 10 Työsopimuslain tarkoittamassa liikkeenluovutuksessa uuden työnantajan palvelukseen siirtyvillä vakuutetuilla on oikeus pyynnöstä saada yksityiskohtaiset tiedot karttuneen eläkkeen määrästä, etuuksien siirtämisestä ja järjestämistavasta sekä oikeuksista liikkeenluovutustilanteessa. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

54 § Erinäisiä määräyksiä

- 1 Näiden sääntöjen 17 §:ää noudatetaan siten, että jos henkilö on tullut eläkekassan vakuutetuksi ensimmäisen kerran ennen 1.1.1977, vakuutetun oikeus vanhuuseläkkeeseen ei saa huonontua siitä, mitä se on ollut ennen mainittua päivää voimassa olleiden sääntöjen mukaan. Vastaavasti ennen 1.1.1989 vakuutetuksi tullut saa valita, sovelletaanko häneen 17 §:n 2 ja 3 momentin sekä 18 §:n osalta 31.12.1988 voimassa olleita vai näitä sääntöjä.
- 2 ESKL:n 7 luvun 10 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa ylite jaetaan B-osaston osakkaiden kesken niiden vastuovelkaosuuksien mukaisessa suhteessa. Vastuovelkaosuuksien määrittämisen ajankohta on se tilinpäätös, jossa ylitteen palautus tehdään. Huomioon otetaan ainoastaan jatkuvat vakuutukset.

55 § Välimiesmenettely

- 1 Riidat toisaalta eläkekassan ja toisaalta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan, osakkaan tai vakuutetun välillä ratkaistaan välimiesmenettelyä noudattaen niin kuin välimiesmenettelystä annetussa laissa säädetään. Elleivät osapuolet pääse yksimielisyyteen puheenjohtajasta, nimeää puheenjohtajan Keskuskauppakamari. Välimiesten on julistettava välitystuomionsa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun heidät on nimetty, jos riidan osapuolet eivät myönnä

määräaikaan pidennystä. Välimiesmenettelyssä ei kuitenkaan voida ratkaista riita-asioita, jotka koskevat etuuksien myöntämistä eikä myöskään sellaisia asioita, jotka on laissa nimenomaan säädetty tuomioistuinten toimivaltaan kuuluviksi.

56 § Eläkekassan purkaminen

- 1 Purettaessa eläkekassan A-osasto tai B-osasto sen luovutettua koko vakuuskantansa tilanteessa, jossa ei ole kyse lakisääteisestä selvitystilasta tai konkurssista, vastuu vakuutusmaksuista jakautuu osakkaiden kesken näiden eläkekassan viimeisen toimintavuoden aikana maksamiensa vakuutusmaksun perusteena olevien palkkojen suhteessa, jos vakuutuskanan luovuttamisen jälkeen joudutaan perimään vakuutusmaksua eläkekassan purkamisen loppuun saattamiseksi. Mikäli jokin osakas ei kykene maksamaan edellä tarkoitettua vakuutusmaksua, muut osakkaat ovat vastuussa maksukyvyttömän osakkaan vakuutusmaksusta edellä mainitussa suhteessa.
 - 2 Jos eläkekassan A- tai B-osastoon jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, sanotut varat palautetaan osakkaille niiden vastuuvelkaosuuksien mukaisessa suhteessa. Huomioon otetaan ainoastaan ne vakuutukset, jotka olivat voimassa luovutettaessa eläkekassan vastuovelka.
 - 3 Jos jäljelle jääneiden varojen määrä on vähäinen, kassankokous voi päättää, miten varat käytetään johonkin muuhun eläkekassan toiminnalle läheiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen.
-

Aikaisemmista sääntömuutoksista johtuvat siirtymäsäännökset

Sääntöjen 54 §:n mukaan 17 §:ää noudatetaan siten, että jos jäsen on liittynyt ensimmäisen kerran kassaan ennen tammikuun 1. päivää 1977, ei jäsenen oikeus vanhuuseläkkeeseen saa huonontua siitä, mitä se on ollut ennen mainittua päivää voimassa olleiden sääntöjen mukaan.

Meijeriväen Eläkekassa: Säännöt 1975: 12 §

Vanhuuseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Erottuaan työnantajan palveluksesta on jäsenellä oikeus saada täysi vanhuuseläke, kun hän on täyttänyt eläkeiän, joka on

- 1. miespuolisella jäsenellä 65 vuotta ja naispuolisella jäsenellä 60 vuotta tai*
- 2. alla olevassa taulukossa mainittu alempi ikä edellyttäen, että jäsenellä on vähintään saavuttamaansa ikää vastaava taulukkoon merkitty määrä jäsenenäolovuosia.*

<i>Jäsenenäolovuosien lukumäärä</i>	<i>Ikä</i>	
	<i>Miehet</i>	<i>Naiset</i>
<i>31</i>	<i>64</i>	<i>59</i>
<i>33</i>	<i>63</i>	<i>58</i>
<i>35</i>	<i>62</i>	<i>57</i>

Osavanhuuseläke, joka voi alkaa heti tai vasta eläkeiässä, myönnetään jäsenelle, joka on ollut jäsenenä 25 vuotta ja eronnut työnantajan palveluksesta 55 vuotta täytettyään.

Työkyvyttömyyseläkkeensaajan täytettyä edellä 1 kohdassa mainitun eläkeiän muutetaan hänen eläkkeensä täydeksi vanhuuseläkkeeksi.

Vanhuuseläke alkaa eläkeoikeuden saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alusta ja päättyy eläkkeensaajan kuollessa kuolinpäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Vastaavasti sääntöjen 54 §:n mukaan 17 §:ää noudatetaan siten, että jos jäsen on liittynyt ensimmäisen kerran kassaan ennen tammikuun 1. päivää 1989, jäsen saa valita, sovelletaanko häneen 17 §:n 2 ja 3 momentin sekä 18 §:n osalta 31.12.1988 voimassa olleita vai näitä sääntöjä.

Meijeriväen Eläkekassa: Säännöt 1985: 12 §

Vanhuuseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Erottuaan työnantajaosakkaan palveluksesta on jäsenellä oikeus saada täysi vanhuuseläke, kun hän on täyttänyt joko yleisen eläkeiän tai alennetun eläkeiän.

Naispuolisen jäsenen yleinen eläkeikä on 60 vuotta ja miespuolisen 65 vuotta.

Alennettu eläkeikä määräytyy siten, että yleisestä eläkeiästä vähennetään se osa jäsenenäoloajasta, joka ylittää 31 vuotta. Alennettua eläkeikää laskettaessa jäsenenäoloaikaan lisätään rintamaveteraanien varhaiseläkeasetuksessa tarkoitettu rintamapalvelusaika. Alennetun eläkeiän perusteella on naispuolisella jäsenellä oikeus saada vanhuuseläke aikaisintaan kuitenkin 57 vuotta, rintamasotilastunnuksen saaneella jäsenellä aikaisintaan 60 vuotta ja muulla miespuolisella jäsenellä aikaisintaan 62 vuotta täytettyään.

Osavanhuuseläke, joka voi alkaa heti tai vasta eläkeiässä, myönnetään jäsenelle, joka on ollut jäsenenä 25 vuotta ja eronnut työnantajaosakkaan palveluksesta 55 vuotta täytettyään.

Työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajan täytettyä yleisen eläkeiän muutetaan hänen eläkkeensä täydeksi vanhuuseläkkeeksi.

Vanhuuseläke alkaa eläkeoikeuden saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alusta ja päättyy eläkkeensaajan kuollessa kuolinpäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Sääntöjen 54 §:n mukaan ennen tammikuun 1. päivää 1989 liittynyt jäsen saa valita, sovelletaanko häneen 17 §:n 2 ja 3 momentin sekä 18 §:n osalta 31.12.1988 voimassa olleita vai näitä sääntöjä.

Meijeriväen Eläkekassa: Säännöt 1985:15 §

Täyden vanhuuseläkkeen määrä on 60 % eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Osavanhuuseläkkeen määrät saadaan prosentteina seuraavista kaavoista:

1. heti alkava osavanhuuseläke

$$\begin{aligned} & t_1 - t_2 \\ & = \frac{\quad}{T} \times 60 \text{ ja} \end{aligned}$$

2. eläkeiässä alkava osavanhuuseläke

$$t_1 = \frac{\text{-----}}{T} \times 60, \text{ jolloin}$$

t_1 = jäsenenäoloaika täysinä kuukausina lisättynä mahdollisella rintamapalvelusajalla, kuitenkin siten, ettei t_1 saa olla suurempi kuin T

t_2 = eläkkeellesiirtymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina

T = jäseneksiliittymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina.